PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

UREDNIŠTVO IN UPRAVA trg GOLDONI 1, I. NAD.
Telefoni: Uredništvo 93-806 in 93-808 — Uprava 93-807
Rokopisi se ne vračajo.
OGLASI pri Upravi od 8.30 do 12 in od 15 do 18 - Tel. 93-807
CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 40 lir, finančni in pravni 60 lir, osmrtnice 70 lir.
NAROČNINA
Cona A: mesečna 240, četrtletna 700, polletna 1300, celoletna 2400 lir; Cona B: 144, 414, 792, 1440 jugolir; FLRJ: 55, 165, 330, 650 din.
Čekovni račun na ime «Ljudska založba»: Trst 11-5156; Reka 45-301; Ljubljana «Primorski dnevnik» — uprava 60-4045-34.

Leto III - Cena 10 lir - 6 jugolir - 2.50 din | TRST petek, 26. septembra 1947 | Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. postale | Štev. 704

Koga je poslal De Gasperi urejevat mirno sožitje med Slovenci in Italijani v Gorici...

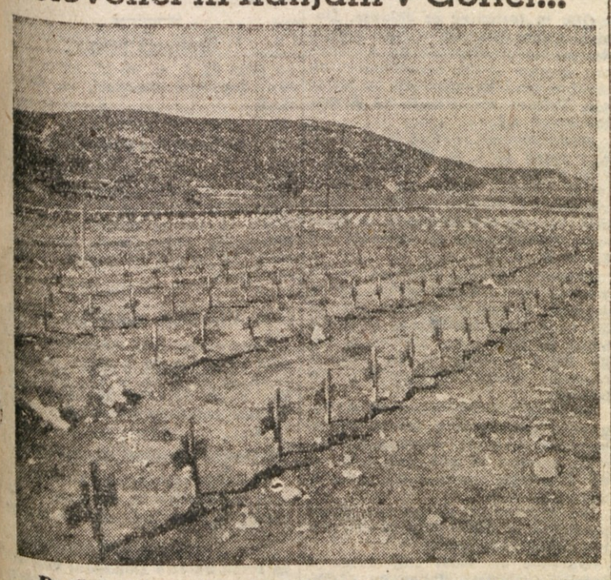

De Gasperijev odposlanec Marazza je izjavil, da je v letih 1942-43 obiskoval taborišče smrti na Rabu. Vsi Slovenci dobro vemo, kakšne posledice so imeli obiski podobnih visokih funkcionarjev fašistične Italije, ki so, evo, danes postali še višji funkcionarji črne De Gasperijeve Italije. Vsak takšen obisk na Rabu je namreč imel za posledico nove stotine in tisoče mrtvih Slovencev in Hrvatov.

«Ta ima že prakso s Slovenci», si je mislil De Gasperi, ko ga je pošiljal urejevat mirno sožitje med Slovenci in Italijani v Gorici.

De Gasperijeva Italija se je predstavila v Gorici s fašističnim terorjem. Prvi pozdrav nosilcev dvatisočletne kulture Slovencem so bili požigi knjig, pustošenje trgovin in stanovanj ter lov na posamezne Slovence. Spočetka smo mislili, da je to samo delo neodgovornih elementov, ki so izkoristili medvladje, toda kmalu smo se morali na žalost prepričati, da daje uradna De Gasperijeva Italija potuho fašistom in teroristom in da so vse njene izjave o spoštovanju vseh pravic slovenske narodne manjšine le hinavske in licemerske poteze.

Videli smo, kako so policaji in karabinerji mirno gledali pustošenje trgovin in stanovanj, požiganje knjig in pretepanje Slovencev in celo zažiganje jugoslovanskih narodnih zastav. Kmalu nato je brigadir karabinerjev v Sovodnjah zagrozil ljudem, da morajo zbrisati raz svoje obrate slovenske napise in jim celo pretil z internacijo. Sledilo je priključevanje popolnoma slovenskih občin, kot so Sovodnje, Štegerjan itd., italijanskim, le da bi bili tako Slovenci v teh občinah v manjšini ter bi se tako izigrale določbe mirovne pogodbe o pravicah slovenske manjšine. Ta podla in hinavska igra se je nadaljevala s protestom, ki ga je vložila italijanska vlada pri jugoslovanski zaradi domnevnega preganjanja italijanske manjšine v Istri, le da bi s to gesto zmanjšali pomen preganjanja Slovencev v Gorici, ki je spravilo italijansko vlado v veliko zadrego pred svetovno javnostjo. Toda to še ni bilo dovolj. Potem ko je De Gasperi v Rimu sprejel zastopnike Demokratične fronte goriških, beneških in kanalskih Slovencev, katerim je zagotovil, da bodo Slovenci pod Italijo uživali vse pravice, je poslal v Gorico državnega podtajnika notranjega ministrstva Marazzo, da preuči med ostalimi vprašanji goriške pokrajine tudi vprašanje sožitja obeh tu živečih narodov. Res, g. De Gasperi ni mogel bolje izbrati. G. Marazza je namreč sam izjavil, da je med vojno obiskal taborišče internirancev na Rabu, kar pomeni, da ga je tajnik poslal fašistična vlada. Kakšne posledice so imeli taki obiski, nam kaže gornja slika.

G. Marazza se je takoj lotil dela. Sprejel je zastopnike «odbora deportrancev» in jim obljubil, da bodo oni, katerim dokažejo sokrivido pri deportacijah, strogo kaznovani. Pri tem so ga solze neke matere «deportiranca» tako ganile, da ni mogel od ginjenosti nekaj časa spregovoriti. Ni pa se spomnil neštetih slovenskih mater, ki so jim italijanski fašisti, katerim je tedaj zvesto služil, ubili sinove. Ni se spomnil naših požganih vasi, saj to je bilo vse storjeno v imenu volkulje.

G. Marazza je nadaljeval s svojimi sprejemi. Sprejemal je razne predstavnike šovinističnih in nacionalističnih strank, skupin in organizacij. Končno se je spomnil, da so v Gorici tudi Slovenci, in je sprejel še delegacijo Demokratične fronte Slovencev v Italiji. Ves potek sprejema, ki ga v naslednjem opisujemo, je pravo izigravanje in zamehovanje Slovencev, odeto v bizantinsko pretkanost, v osladne in hinavske besede, za katerimi pa se skriva ves cinizem dekadentskega zapadnega sveta in propadlega imperializma ter stara miselnost, ki se ni prav nič naučila iz bližnje preteklosti in je dogodki niso izmodrili. Slovensko ljudstvo pozna vrednost takih besed in obljub, pozna one, ki spredaj ližejo in zadaj praskajo, ni ne veruje več lepo donečim besedam, saj se je v preteklosti na svoji lastni koži prepričalo, koliko veljajo podobne obljube. Ljudstvo pravi, naj se pokažejo po dejanjih, le po teh jih bo sodilo.

Delegacija Demokratične fronte se je zglasila pri g. Marazzi 24. septembra ob 18.15. Navzoč je bil tudi goriški prefekt dr. Giovanni Palamara. Delegacijo so tvorili predsednik dr. Andrej Budal, tajnik Milo Vižintin in člani Nežica Vižintin, ing. Josip Rustja in Jože Kumar. Predsednik delegacije je obrazložil zahteve Slovencev v Italiji ter se pri tem skliceval na člene 15., 16. in 17. mirovne pogodbe, po katerih so Slovenci enakopravni glede jezika in drugih svoboščin zaščiteni pred preganjanjem zaradi svojih dosedanjih simpatij do Jugoslavije in pred nasiljem fašističnih organizacij.

Državni podtajnik Marazza je dejal, da je glavna skrb italijanske vlade pomirjenje duhov in obojestransko sodelovanje.

Slovenci naj ne dvomijo o odkritosti italijanskih izjav, vendar pomirjenje ni lahko, ker je preteklo 5 let borb, ki so v vseh razvnele politične strasti. Sedaj bi bilo treba pozabiti. Priznal je, da fašisti niso imeli prav, a da so tudi Slovenci včasih kaj pogrešili.

To izjavo g. Marazze popolnoma razumemo. Hotel bi postaviti fašiste in antifašiste na isto raven, kar je čisto razumljivo od človeka z njegovo preteklostjo. Takega primerjanja pa Slovenci ne bodo nikoli sprejeli, ker je zanje žaljivo.

Nato je g. Marazza govoril o «deportirancih» in pozval zastopnike Slovencev, naj bi tudi oni pomagali «zaceliti to rano». Pogrevanje tega vprašanja s strani g. Marazze pa ni prav nič umestno. Preganjanje goriških Slovencev v zadnjih dneh nima s tem vprašanjem prav nič skupnega.

Gospod podtajnik je tudi svetoval Slovencem, naj bodo zelo previdni. Ta nasvet naj bi raje dal gospodom, ki so organizirali tolpe, ki so preganjale Slovence. Izrazil je tudi svoje pomisleke o prepovedanem proglasu Demokratične fronte, zlasti o zadnjem stavku «naj Slovenci strnejo svoje vrste v obrambo svojih pravic». Kmalu nato pa je dejal, naj bi bili Slovenci enotnejši in složnejši ter naj bi se ne cepili preveč po raznih ideologijah. Protislovje pač ni moglo biti bolj očitno! Delegacija mu je povedala, da je Demokratična fronta sestavljena iz raznih struj in da združuje veliko večino Slovencev v Italiji.

Hotel je tudi dokazati, da se nasilja niso vršila, odkar so italijanske oblasti prevzele upravo v svoje roke. Te njegove trditve pa je delegacija pobila. Nadalje je dejal, naj se osebe, proti katerim je najbolj naperjen srd prizadetih zaradi «deportacij», ne izpostavljajo, ker njihova navzočnost ovira pomirjenje. Delegati so mu pojasnili, da so Slovenci trpeli 25 let vse mogoče krivice, da se je zaradi tega nabral v njih gnev, ki je izbruhnil v zadnji vojni, a ne proti italijanskemu delovnemu ljudstvu, temveč proti fašistom. Slovenci so sodelovali v tej vojni z demokratičnimi Italijani, predvsem z garibaldinci. Ob partizanski zmagi se ni izvršila nobena akcija proti Italijanom samo zato, ker so bili Italijani. Nobene trgovine niso izropali, nobenega italijanskega napisa niso izbrisali. Vse to pa se dogaja sedaj proti Slovencem samo zato, ker so Slovenci. Mi priznavamo nove meje, biti pa hočemo državljani z enakimi dolžnostmi in enakimi pravicami. V Jugoslaviji živi mnogo Italijanov, ki bodo vedno tesno povezani s kulturo današnje Italije. Tudi Slovenci v Italiji zahtevajo, da ostanejo v tesnih stikih z jugoslovansko kulturo.

G. Marazza se je nato zopet povrnil na «deportirance». Dejal je delegatom, naj bi posredovali, da se «deportiranci» vrnejo, kar bi pomenilo popolno pomirjenje. Delegacija je odvrnila, da to ni njena stvar. Ob tej priliki je tudi povedal, da je med vojno obiskal internirance na Rabu in skušal ublažiti njihovo usodo, a da mu zaradi fašizma ni bilo mogoče veliko pomagati. Delegacija je pripomnila, da je kljub temu umrlo na Rabu 7 tisoč Slovencev. G. Marazza je tudi poudaril, da so bili italijanski vojaki med okupacijo Slovenije na splošno prijazni s Slovenci. Delegacija je povedala, da je bil rezultat te «prijaznosti» smrt 40 tisoč Slovencev. Podtajnik je na to odvrnil, da je bila pač vojna.

Delegati so pojasnili tudi težavni položaj glede glasila slovenske manjšine «Soča», ker je v Gorici nočejo tiskati, a je za tisk v Trstu potrebno dovoljenje goriške kvešture, ki pa ga zavlačuje. Delegacija je prosila gospoda prefekta, naj takoj posreduje, da bo svoboda tiska veljala tudi za Slovence.

G. prefekt je ponovil, da zahteva popolno spoštovanje zakona od vseh! Pri tem pa sta oba predstavnika De Gasperijeve Italije izrazila mnenje, da bi bilo prav, če bi se vidnejše osebe za nekaj časa umaknile, češ da je Italija velika in je povsod možnost najti zaposlitev; italijansko ljudstvo pa zna pozabiti jezo. Res, prav lep namig, da bolj hinavski biti ne more. Voditelji Slovencev naj se umaknejo v notranjost Italije, da se bodo italijanski karabinerji lahko znašali nad ubogo slovensko rajo in vedrili po svoji volji. Fašizem ima pač pridne učence; tudi tedaj so najprej udarili po izobraženstvu. Gospodje iz Rima imajo popolnoma zgrešeno sliko o slovenskem narodu, če mislijo, da je tako naiven.

Delegacija je imela še vrsto konkretnih zahtev in problemov, ki terjajo nujno rešitev in o katerih ni bilo mogoče takoj ustno obširneje razpravljati. G. Marazza je rekel, naj jih delegacija pismeno obrazloži in predloži prefekturi, ki naj se zavzame na njihovo ugodno rešitev.

Delegacija je izročila goriškem prefektu tudi resolucijo, ki pa jo bomo zaradi pomanjkanje prostora objavili v jutrišnji številki.

Še nobene vesti o imenovanju guvernerja

Lake Success, 25. — Upa se, da bo vprašanje imenovanja tržaškega guvernerja v kratkem rešeno. Danes je bila neuradna seja in ni o njenem poteku nič znanega.

Kakor znano, je švicarski delegat Stucki odklonil kandidaturo, tako da je izbira omejena na tri kandidate, in sicer na Buissereta, Brocka in Fernandeza.

Dopisnik «United Pressa» ugotavlja, da bodo v primeru, da izbrani kandidat ne sprejeme mesta, potrebna žopet dolga razpravljanja med štirimi velesilami, in pristavlja, da bi v tem primeru Tržaško ozemlje ostalo razdeljeno na dve področji morda še kakšno leto. Ta komentar ni nič drugega kakor prikrita želja imperialističnih krogov, ki bi si v resnici želeli, da se zadeva zavleče in da bi lahko še nadalje obdržali svoje vojaštvo in upravo na tem ozemlju.

Truman podpisal mirovne pogodbe

Washington, 25. — Predsednik Truman je danes podpisal mirovne pogodbe z Italijo, Madžarsko, Romunijo in Bolgarijo, za katere so bile položene ratifikacijske listine 15. t. m. v Parizu.

Danes razprava o nezaupnici De Gasperiju

Rim, 25. — Razen komunistične in socialistične stranke, ki sta predložili skupščini resolucijo za nezaupnico vladi, je tudi Saragatova stranka predložila resolucijo, s katero poudarja, da je potrebno sestaviti novo vlado, ki naj bi bolje odgovarjala interesom delovnega ljudstva. Zato predlaga vladi nezaupnico.

Na današnji seji je skupščina sklenila, da bodo o teh resolucijah razpravljali jutri.

Ameriški novinar ni bil aretiran

Vest o aretaciji ameriškega novinarja v Trstu, ki smo jo objavili včeraj, ni točna in jo s tem demantiramo.

Proglas Otačestvenega fronta o obsodbi Petkova

Sofija, 25. — Otačestveni front je objavil proglas, v katerem odobrava smrtno obsodbo Nikole Petkova in izjavlja, da je razsodba povsem zakonita in da bo za opomin vsem, ki so se hoteli omadeževati z izdajstvom proti svojemu narodu in svoji domovini.

ODNOSI SLOVANSKIH DUHOVNIKOV DO ŠKOFA SANTINA V PRAVI LUČI

Objavljamo dva originalna dokumenta velike važnosti, do sedaj še ne objavljena, ki vsebujeta mišljenje in stališče slovenske duhovščine koprske in tržaške škofije napram škofu msg. Santinu Antonu, ki jedrnato in na zelo obziren način prikazujeta zločinska dejanja škofa v cerkvenem, moralnem in političnem pogledu.

Po tem ko je bilo v juniju 1946. preprečeno birmanje škofu msg. Santinu na Opčinah in v Sežani (cona A), je škof dne 2. julija 1946. sklical sestanek vse duhovščine koprske in tržaške škofije. Sestanek se je vršil v Trstu v samostanu patrov kapucinov na Montuzzi. Sklical ga je zato, da bi med drugim obsodil tudi nasilstva proti škofu.

Po obredu, ki se je vršil v cerkvi, so se duhovniki zbrali ločeno v navedenem samostanu in sicer italijanski duhovniki pod predsedstvom samega škofa Santina, slovenski in hrvatski duhovniki pa pod predsedstvom škofijskega delegata msg. Ukmarja Jakoba.

Kako je potekel sestanek slovanske duhovščine, je razvidno iz dveh dokumentov, ki ju je sestavil in podpisal škofijski delegat msg. Ukmar in ki sta priložena.

Če pregledamo ti dve pismi, ki ne vsebujeta vsega, temveč samo del pritožb slovanske duhovščine proti msg. Santinu, ki je kratko malo vse zanikal, tudi najbolj znana dejstva, s popolnim nezaupanjem in arogantnim načinom, tako da je prisilil celo msg. Ukmarja, da je izjavil duhovščini, da je nemogoče odgovarjati na ta vprašanja, ker je brezpomembno in škodljivo zbirati lažne trditve in poizkuse opravičevanja škofa, ter pričeti na tak način nezaželeno polemiko z svojim nadrejenim.

* *

PREVOD PISMA ŠKOFU.

(Pismo št. 1)

Prevzvišena ekscelenca!

Dne 2. julija t. l. so slovanski duhovniki v Montuzzi soglasno izglasovali naslednjo resolucijo: «Mi slovenski in hrvaški duhovniki, zbrani na sestanku tržaških vernikov dne 2. julija 1946. izjavljamo, da smo in hočemo vedno biti zvesti sinovi sveti katoliški cerkvi in zvesti obljubi pokorščine in spoštovanja napram škofu ne glede na njegovo narodnost ali politično prepričanje.

Obžalujemo, da so bili v časopisju objavljeni članki proti cerkvenim voditeljem, ker na ta način se rahlja potrebno spoštovanje do predstojnikov in ker se izpodkopava pri narodu zaupanje v sveto cerkev. Zaradi istega vzroka obžalujemo tudi vsa nasilna dejanja, ki so se pripetila cerkvenim predstojnikom. S tem pa ne mislimo reči, da odobravamo vse ono, kar se je dogajalo v naši škofiji, ampak hočemo izločiti našo zakrknjenost in nezadovoljstvo msg. škofu, da bi iste pravilno upoštevali.»

Pritoževali so se nad več stvarmi. Povedal sem jim, da bi bilo najbolje, da bi poslali svoje pritožbe ,kakor tudi one odsotnih sobratov na vsespoštovani ordinariat, da bi ta znal, kako misli slovenski kler in s čim ni zadovoljen.

Obljubili so mi, da bodo oni poslali svoje pritožbe v zaprtih kuvertah. Čakal sem dva meseca in od vsega, kar sem prejel bilo v slovenščini bilo v italijanščini sem nato formuliral tekst v latinščini. Naj blagovoli ekscelenca sprejeti to pismo ne kot sovražni akt, temveč kot akt iskrenosti klera napram svojemu škofu.

Trst 8. septembra 1946.

Podpisan:

duhovnik JAKOB UKMAR

V ZDA SE MNOŽIJO PROTESTI proti vedno večji draginji

Predstavniki masovnih organizacij in sindikatov zahtevajo izredno sklicanje kongresa, ki naj razpravlja o zopetni uvedbi racioniranja živil in nadzorstva cen

Washington, 25. — Predsednik Truman je na tiskovni konferenci pozval ameriško ljudstvo, naj zniža potrošnjo živil, ker da morajo ZDA kolikor mogoče «pomagati» Evropi. Izjavil je dalje, da je zopetna uvedba racioniranja živil in nadzorstva cen odvisna od kongresa.

Predsednik je nato napovedal ustanovitev posebnega odbora, ki bo imel nalogo podvzeti potrebne ukrepe, da se prepreči razsipanje z živili.

Truman je dalje javil, da bo Marshall poslal 16 državam posebno pismo v zvezi s poročilom komisije in je pripomnil, da program za nujno pomoč ne spada prav za prav v Marshallov načrt.

Senator Robert Taft je izjavil, da bo Truman sklical v ponedeljek voditelje parlamentarnih skupin, da preučijo vprašanje prehrane v ZDA. Izjavil je dalje, da bodo razpravljali tudi o sklicanju izrednega zasedanja kongresa.

Z druge strani je senator Pepper poslal Trumanu brzojavko, s katero ga poziva, naj takoj skliče izredno zasedanje kongresa, ki naj preuči vprašanje ameriške pomoči Evropi.

V ZDA se vedno bolj množijo protesti proti draginji, ki je znižala življenjsko raven ameriškega ljudstva.

Zveza naprednih ameriških državljanov je organizirala 23. t. m. demonstracijo pred «Zvezo industrijcev», ki je lansko leto aktivno pripomogla za odpravo nadzorstva cen.

Pred kongresno komisijo za preiskavo o zvišanju cen so predstavniki konsumnih organizacij in sindikatov v New Yorku, ki so včlanjeni v CIO, in predstavniki drugih masovnih organizacij zahtevali takojšnje sklicanje izrednega zasedanja kongresa, ki naj zopet vzpostavi nadzorstvo nad cenami in uvede davek na velike dobičke ter odredi zvišanje nizkih plač. Notranje ministrstvo je pred kratkim svetovalo, naj potrošniki jedo ribe namesto mesa in jajc. Ta nasvet pa s prav nič ne razlikuje od onega, ki ga je bil dal senator Taft, ki je dejal, «naj se manj je».

V ponedeljek zopet razprava o sprejemu novih članov v ZN

Lake Success, 25. — Danes je ameriški delegat Johnson predlagal, naj bi zopet razpravljali o sprejemu Italije med Združene narode. Sovjetska zveza in Poljska sta izjavili, da ne nasprotujeta sprejemu Italije pod pogojem, da se hkrati sprejmejo tudi Bolgarija, Finska, Madžarska in Romunija. Ostali člani Varnostnega sveta so se izjavili za sprejem Italije, izrekli pa so razne pomisleke proti drugim državam. Prišlo ni do nobenega sklepa in razpravljanje bodo nadaljevali v ponedeljek.

Delo komisij OZN

Lake Success, 25. — Trenutno zasedajo pri OZN samo posamezne komisije. Tako je pričela danes s svojimi deli komisija za Palestino in prešla k izvolitvi odbora. Jugoslovanski delegat je pripomnil, da se bo vzdržal glasovanja, ker smatra, da za predsednika palestinske komisije predlagani predstavnik angleškega imperija ne more biti nepristranski pri odločitvah o palestinskem vprašanju. Kljub temu ugovoru je bil izvoljen za predsednika avstralski zunanji minister Evatt.

Židovska agencija za Palestino in arabski odbor sta bila povabljena, da sodelujeta pri posvetovanju komisije. Jutri bo podal poročilo kot predstavnik mandatarne sile angleški minister za kolonije Jones.

Te dni bo razpravljala politična komisija o sovjetskem predlogu, naj glavna skupščina podvzame ukrepe proti vojnim hujskačem. ZDA so določile kot svoje delegate za to debato senatorja Austina in gospo Roosevelt.

Ameriška delegacija ima po dosiih vesteh namen, predložiti politični komisiji načrt za ustanovitev balkanske komisije, ki naj bi izvedla poizvedovanja na severni grški meji .Naloga te komisije naj bi bila dalekosežnejša in naj bi imela moč izvesti spravo med interesiranimi državami. Komisijo bi tvorilo enajst članov Varnostnega sveta.

Prvotni sklep politične komisije, da se pripusti kot članico OZN Indostan in Pakistan, je bil na ugovor argentinskega delegata, češ da sta ti dve državi po ustavi dominiona, spremenjen. Rešitev tega vprašanja je bila poverjena juridični komisiji.

Anglija za odlog konference zunanjih ministrov

London, 25. — Poročajo, da je britanska vlada predlagala odložitev konference zunanjih ministrov na konec novembra, ker je možno, da se bo zasedanje glavne skupščine OZN zavleklo. Francija in ZDA sta sprejeli odlok, pristavili pa sta, da bi bilo bolje, da se konferenca namestnikov zunanjih ministrov odloži do 6. novembra, če se zunanji ministri ne bodo mogli sestati pred koncem novembra. Pričakujejo še odgovor sovjetske vlade.

Nov udarec tržaškemu gospodarstvu

Omejitev električne potrošnje

Na sestanku v prostorih odseka za industrijo in javna dela ZVU, ki so se ga udeležili predstavniki vojaških oblastev na STO-ju, tržaške občine, industrijskih, trgovskih in obrtniških ustanov, kakor tudi ACEGAT-a in družbe SELVEG, je včeraj šef tega odseka kap. Butcher sporočil neprijetno novico, da bo počenši od 29. t. m. tudi na STO-ju omejena potrošnja električnega toka, in sicer za okoli 35% v primeri s povprečno potrošnjo v zadnjih mesecih. Odlok, s katerim bo vpeljana ta omejitev, je sestavljen na temelju podobnega odloka v Italiji, ki je stopil v veljavo 15. t. m.

Na vprašanje, zakaj je prišlo do te omejitve, ki ne prinaša samo temo v stanovanja, poslovne lokale in javne urade, temveč tudi spravlja delavnice in tovarne ob pogonsko silo prav v trenutku, ko bi bilo zaradi splošne gospodarske krize nujno potrebno povečati proizvodnjo, odgovarja ZVU tako-le: Po letu 1941 ni bila zgrajena nikakšna nova hidrocentrala in če bi se bilo tudi to zgodilo, bi pretekla 4 leta, preden bi takšna centrala bila lahko stavljena v pogon. Še vedno niso popolnoma obnovljene centrale, ki jih je prizadela vojna. Potrošnja električne struje se je toliko bolj povečala, ker ni bilo dovolj goriva in ker je nidustrija v vsej Italiji spet v polnem poletu. Ze tri mesece ni deževalo in zaporna jezera so skoraj prazna. Vse kaže, da bo letos še večje pomanjkanje električnega toka kakor lansko leto.

Na žalost moramo ugotoviti, da ni ZVU niti po težkih izkušnjah v lanski zimi ničesar storila, da bi obvarovala tržaško gospodarstvo pred tem težkim udarcem. Vse je prepustila golemu naključju, vremenu.

Trst nabavlja tok v sosednih državah, v Jugoslaviji (iz elektrarn na Soči), in Italiji. Tržačanom so še v spominu izjave jugoslovanskih predstavnikov, da je Jugoslavija v vsakem pogledu pripravljena doprinesti svoj delež k olajšanju gospodarskih težav v Trstu, in sicer z dobavo surovin in potrebne pogonske sile; v mirovni pogodbi je Jugoslavija sprejela tudi posebno obvezo glede dobavljanja električnega toka v dosedanjem obsegu. Mar bi ne bilo v interesu tržaškega gospodarstva, da bi ZVU stopila v neposredni stik z Jugoslavijo, mesto da jo skuša v svoji gospodarski politiki popolnoma ignorirati? S sporazumno dograditvijo elektrarn na Soči ali pa s postavitvijo kalorične centrale, ki bi črpala pogonsko silo iz bližnjih jugoslovanskih rudnikov, bi bilo vprašanje preskrbe Trsta z dovoljno količino električnega toka za silo rešeno, vsaj dokler ne bi Slovenija izvedla popolne elektrifikacije v smislu petletnega plana. (Predpise glede omejitev potrošnje električne energije v Trstu objavljamo na 2. strani).

SPOMENICA

OBTOŽBE DUHOVŠČINE SLOVANSKE NARODNOSTI (HRVATSKEGA IN SLOVENSKEGA JEZIKA) O UPRAVLJANJU TRŽAŠKE IN KOPRSKE ŠKOFIJE.

I.) *Slovanska duhovščina je želela imeti za škofa človeka, ki jo bo obdajal z očetovsko ljubeznijo in učeniško z njimi sodeloval. Nasprotno pa je njihov sedanji škof ne samo ono duhovščino, ki že dolga leta službuje, marveč tudi one duhovnike, ki ljubijo cerkev in spoštujejo njeno hierarhijo, pritiskal k tlom z vsemi sredstvi, bodisi s pisanjem ali pa z besedami, jih grajal in sumničil tudi v neosnovanih primerih. V tem je tudi vzrok, da mnogi duhovniki svojega škofa niso ravno ljubili in da se niso v škofijskem dvoru pokazali drugače kot v službenih potrebah ali kadar so bili izrecno pozvani.*

II.) *Neprijetno je dirnilo slovansko duhovščino že od samega začetka, ko je videla škofa, ki je bil tedaj na Reki, kako rehabilitira duhovnike, ki so bili izgnani zaradi zarote proti tržaškemu škofu (opomba I.) iz stolnice in semeniška, da je dobil v reški škofiji zatočišče iniciator te zarote 2.) ter da je tudi pobudnik te zarote in preganjalec duhovnikov (opomba 3) pozneje prejemal obilo milosti.*

III.) *Zelo žalj slovansko duhovščino, ko sliši in vidi, kako je bil škof posebno v zadnjih letih in tudi v zadnjem času politično in strankarsko aktiven. Prav tako težko prenašajo, da obdaja škofa v tej njegovi aktivnosti krog tajnih svetovalcev, ki se jih v vsem poslužuje, dočim mu starejši in izkušeni duhovniki v težavah tržaške škofije komaj kaj lahko svetujejo.*

IV.) *Škof se je s svojim delovanjem trudil, da bi izsilil italijanski značaj te pokrajine. V nagovorih duhovščini v verskih društvih, ob priliki birmanja dečkov in dekic je uporabljal italijanski jezik, kar je one, ki so govorili v drugih jezikih, globoko poniževalo, ali pa jih je premeščal v druge kraje.*

V.) *Slovenski verniki tržaške dekanije, ki je razdeljena na pet župnij in v katerih se vedno pridiguje božja beseda tudi v slovenskem jeziku, niso še nikdar slišali govoriti škofa v njihovem jeziku niti po mesecu juliju 1943.*

VI.) *Slovenski verniki, ki so prosili, da bi se pri Sv. Antonu v Trstu obnovilo opravljanje šmarnic v slovenskem jeziku, so bili zavrnjeni, češ da prosijo iz političnih razlogov.*

VII.) *Večkrat se je pokazalo, kako neljubo je škofu, da bi bilo na ozemlju Trsta preveč slovenskih duhovnikov, katerih število je bilo v preteklih letih zmanjšano pod dejansko potrebo.*

VIII.) *V stolnih kapitljih tako v tržaškem kakor koprskem nimajo Slovani niti enega sedeža (zastopnika).*

IX.) *Mnogi župniki iz Kopra že od marca tega leta prosijo, da bi se v podružnici cerkvi sv. Bassa ob nedeljah in praznikih smela brati sv. maša v starocerkvenem-slovanskem jeziku za kmete, ki morajo po poslih v Koper in tako zanemarjati cerkveno slovensko mašo v svojih župnijah. Toda na to ni nikakega odgovora.*

X.) *Mnogo so se pritoževali slovenski duhovniki in sa še pritožujejo nad vzgojo v semeniščih, zlasti nad vzgojo v koprskem semeništu. V preteklih letih so bile uvedene razne novotarije, toda ne v namenu da bi vzgajale bodoče duhovnike v katoliškem duhu, marveč da bi naša semeništa čim bolj ohranila svojo italijansko mentaliteto. Naravna sestava človekove notranjosti se umika zunanjemu formalizmu, čisto mladeniško mišljenje — hinavščini. V koprskem semeništu ne morejo dati prave duševne in srčne vzgoje in manjka tudi dobrega vzgleda višjih. Predstojniki so ne samo gojili delitev pravice in ljubezni po različnih ljudstvih škofije, ampak so tako delitev tudi prepovedovali. Iz vodstva semeništa so bili izključeni slovenski in hrvatski duhovniki. Učenje slovenskega in hrvatskega jezika je bilo zelo pomanjkljivo, čeprav bi bilo lahko mnogo boljše. Konverzacije v slovenskem in hrvatskem sploh ni bilo, čeprav ju morajo uporabljati duhovniki povsod v dušnopastirskem poslu, tako da so bili sploh prepovedani hrvatski in slovenski razgovori. Ce se je zbralo večje število semeniščnikov in to tudi po juliju 1943. sploh niso smeli govoriti v svojem jeziku. Sam duhovni vodja (opomba 4) se je izražal z besedami, s katerimi je preziral druge narodnosti. Tako se je zgodilo, da so imeli slovenski semeniščniki nižji položaj kot italijanski. Slovenci so se morali zato temeljito učiti italijanščine, medtem ko se poznavanje slovenščine od Italijanov ni nikoli zahtevalo. Italijanski semeniščniki so mogli in morejo prejeti svete redove, čeprav ne poznajo jezika večjega dela prebivalstva. Tudi v glavnem teološkem semeništu, v katerem je večina semeniščnikov Slovencev, je uradni jezik italijanščina, v kateri se more pri teoloških naukih podajati tudi latinščina. Slovenski dijaki, ki so se upali iznesti te stvari in jih na prijazen način kritizirali ali če so želeli pouk v materinščini in tozadevno literaturo, so bil' proglašeni za upornike in bili brez opozorila izključeni ter so v zvezi s tem sumničili tudi njihove župnike.*

XI.) *Uradni list za publikacijo uradnih aktov tržaške škofije, ki se je prej imenoval «Folium Dioecesanum», (škofijski list) sedaj «Bollettino» izhaja v italijanščini tudi po novih političnih izpremembah. Ker je «Bollettino» dostopen tudi javnosti in namenjen tudi nunam, so mnogi nejevoljni, ker se v njem iznašajo tudi napake duhovnikov in njihovo delovanje. Prav tako smatramo za nepravilno, da je «Prospectus cleri» izšel v italijanščini leta 1940., čeprav je že oddavnaj izhajal v latinščini. V glavnem se latinščina, ki se jo je na tem jezikovno mešanem teritoriju vedno imelo v časti, umika italijanščini, ki je celo postala uradni jezik škofije.*

XII.) *Način pisanja tednika «Vita Nuova» mnogim Slovanom ne ugaja in ne morejo izvzeti škofa od vsake odgovornosti za pisanje tega lista.*

Trst 6. septembra 1946.

Opomba 1.) Mons. Alojzij Fogar.
Opomba 2.) Henrik Knafelje sedaj Minattori.
Opomba 3.) Mons. Janez Sirotti.
Opomba 4.) Don Parentin Alojzij.

TRGOVSKI POSLI VATIKANA

Nekateri italijanski listi so objavili novico, da je dal Vatikan veliko posojilo turinski avtomobilski veleindustriji «Fiat». To je nova poteza velefinančnikov. To je novi posel Vatikana. Finančno gospodarska mreža Vatikana je komplicirana in zelo razprežena. Vatikan se upravičeno smatra kot enega največjih kapitalistov Italije; v njegovih rokah niso samo velike banke, pač pa tudi velike industrije in veleposestva.

Ena največjih finančnih ustanov, s katero razpolaga Vatikan v Italiji, je «Banco di Roma», ki ima na stotine podružnic. Banco di Roma spada med največje banke Italije in Evrope. Glavni finančni faktor Vatikana je dr. Bernardino Nogara, ki vodi upravo nad milijardami, ki jih je Mussolini dal papežu leta 1929 na podlagi lateranskega sporazuma. Nogara je dejanski zakladničar Vatikana, hkrati pa nadzoruje v imenu papeža «Banco di Roma» in ostala bančna podjetja, v katerih je Vatikan angažiran. Nogara je zaradi tega član uprave finančnega zavoda «Istituto Romano dei Beni Stabili», je podpredsednik «Banca Commerciale», v kateri je Vatikan tudi gospodar, je predsednik «Società Generale Mobiliare e Immobiliare», dalje je član uprave velikih mlinov «Molini Pantanella» in cele vrste velikih industrij. Nogara povezuje Vatikan tudi z onimi inozemskimi bankami, v katerih je angažirana vatikanska blagajna. Tako je član uprave velike «Francosko-italijanske banke za južno Ameriko» s sedežem v Parizu. Ravno tako je Vatikan angažiran v velikem denarnem zavodu «Banque de Paris e de Pay bas», ima neposredne zveze z Rotschildom. Nogara zastopa papeža v pariškem denarnem zavodu «Société privée d'exploitation immobilière». Razprežena vatikanska finančna mreža pa ne preneha tu. Morganova banka v New Yorku ima tudi zelo tesne zveze z Vatikanom. Myron Taylor, Trumanov osebni zastopnik pri papežu je dejansko eksponent Morganovih financ in rešuje vprašanja vatikansko-ameriških finančnih poslov.

Razen Nogare ima Vatikan cel štab laikov, ki so večinoma v sorodstvu s papežem ali z glavnimi kardinali, bavijo pa se izključno z bančnimi posli. Med temi «laiki-gospodarstveniki» se odlikuje markiz Sacchetti, ki je drugače po činu «tajni komornik», glavna njegova dolžnost pa je predsedništvo «Banco di Santo Spirito» in «Società italiana condotte d'acqua». Kanali tega podjetja za kanalizacijo vodijo neposredno v Vatikan. Lodovico Montini, bratranec kardinala in inž. Galleazzi, brat papeževega zdravnika, dalje F. M. Oddas zastopajo Vatikan v raznih industrijah: v «Confindustriji», v «Umbra prodotti chimici», v «Ital-Viscosa», v «Pontificia Cereria Parisi». Dva sorodnika Pija XII. (Pacelija) Marcantonio in Giulio Pacelli, ki imata oficirski čin v papeški gardi, vršita tudi poslovno službo. Prvi je predsednik mlinske industrije «Molini Pantanella» in «Società Carbonizzazione nazionale del legno», drugi pa je predsednik železničarske družbe «Ferrovie del Sud-Est» in podjetja za plin «Società italiana per il gas».

Vatikan se še posebno zanima za italijansko tekstilno industrijo. Čeprav imajo industrije pogostoma nazive in imena, ki ne govorijo neposredno o Vatikanu, se z malim analiziranjem odkriva pravi gospodar. V kolikor ni Vatikan neposredno angažiran, je angažirano veliko bankarstvo, ki je povezano z ordinariatom. Gotovo je vsa italijanska tekstilna industrija v rokah ordinariata ali najbližjih De Gasperijevih pristašev. V Gallarate je na primer devet tekstilnih industrij; od teh sta dve v rokah «črnega plemstva», ostalih sedem pa vodijo nečaki papeža ali kakega kardinala.

Spričo vsega tega ni torej nič čudnega, da prodira Vatikan s pomočjo milijonskih posojil tudi v avtomobilsko industrijo «Fiat». To je samo «majhen» posel v velikih trgovskih apetitih Vatikana.

Vatikan vedno bolj osvaja s pomočjo De Gasperijeve vlade tržišča in kopiči dividende. Vedno bolj si prisvaja kljune pozicije in ob burnem ploskanju onih preko Oceana čuva današnji režim, ki zanj stvarno pomeni: banke, industrije, izkoriščanja, dividende, bogastva.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Še o objektivnem poročanju...

Trobila reakcije so se kot lačen pes vrgle na vest o najdbi 15 bomb pri Ivanu Cijaku v Sv. Mariji Magd. spodnji in zagnala krik, da imajo «slavokomunisti» cele zaloge bomb. Evo, kje je teror — so pisala ter se niso zavedala, da so se zopet uštela.

Malo prej ko je prišla na kraj policija, so sosedje videli, kako se je okoli Cijakove hiše klatil neki plavolas mladenič in nekaj opreseoval. V rokah je nosil zavoj. Kmalu nato pa so ga videli na cesti brez zavoja.

Vsem je bilo jasno, da je zavoj bil podtaknjen, kar ni danes v Trstu nič izrednega, če pomislimo, kakšnih metod se zna posluževati reakcija, le da bi oblatila napredno gibanje.

Včerajšnji «Giornale di Trieste» jo je zopet pogodil. V svoji vnemi za blaginjo delavcev, ki so «toliko utrpeli zaradi stavke», ga je tudi vsega prevzela skrb za jugoslovansko ladjo «Kozara», ki naj bi bila v popravilu v ladjedelnici Sv. Marka, ki pa naj bi zaradi stavke odplula na Reko.

Pokazalo pa se je, da je ladja «Kozara» v popravilu v Arzenalu in ni odplula nikamor.

Če so jo «videli» potemtakem «odpluti» oni od «Giornale di Trieste» — so pač imeli za to kakšen vzrok. Kateri je, ni težko uganiti.

Zato jim tudi ni težko žrtvovati «objektivnosti». — Vsak pač tako — kakor more.

Marazza v Gradiški, Tržiču in Redipulji

Predsednik posebne komisije Marazza, ki naj bi proučila goriške probleme, predvsem divjanje proti Slovencem v Gorici, je včeraj zjutraj obiskal Gradiško, Tržič in Redipuljo, kjer je položil venec. Zvečer pa je sprejel goriške novinarje.

Kovinarji stavkajočim delavcem iz Sv. Roka

Sindikat kovinarjev je poslal delavcem iz Sv. Roka pismo, v katerem pravi med drugim, da so dosegli delavci iz Sv. Roka veličastno zmago prav zaradi svoje enotnosti in volje braniti pravice delavstva proti vsem izkoriščevalcem. Delavci morajo predvsem utrjevati na svojih delovnih področjih sindikalno enotnost delavskega razreda. Samo to lahko pripomore k zagotovitvi miru in boljše bodočnosti na STO-ju.

Protest novinarskega udruženja

Odbor novinarskega udruženja v Trstu, ki se je sestal prvič po napadu na tovariša novinarja dr. Demetrija Čarzia dne 17. t. m. pri Sv. Jakobu, energično protestira proti nasilju kot političnem sredstvu, zlasti kadar je naperjeno proti novinarjem, ki morajo biti zaradi svojega poklica na najbolj izpostavljenih mestih pri ljudskih manifestacijah burne povojne dobe.

Obenem se pridružuje protestu časopisa «Lavoratore» na ZVU zaradi postopanja civilne policije z uredникoma R. Spadaro in M. Colli, ko sta bila v službi ob neki demonstraciji.

Promet v tržaškem pristanišču

Včeraj so priplule v Trst: egiptska ladja «Tripoli» iz Ghenta z 3515 tonami fosfata, ameriška ladja «Farleton Brown» iz Newport News-a z 9408 tonami premoga, italijanska «Cervara» prazna iz Benetk, ameriška «Michael J. Oven» iz Newport News-a z 9611 tonami premoga in italijanska «Cometa» prazna iz Benetk.

Kdo je oviral miren sporazum

Delavska zbornica je ovadila tovariše

Sinoči je mestni odbor Enotnih sindikatov sklical v ul. Conti vse glavne odbore, tovarniške odbore, pododbore in zaupnike, katerim je tovariš Rizzotti v jedrnatem referatu opisal vzroke, potek in uspeh splošne stavke ter nizkotno zadržanje tako zvanih vodilnih sindikalistov Delavske zbornice, ki so v svoji podlosti prišli tako daleč, da so celo ovadili tovariše, ki jih je nato policija aretirala.

Že v soboto 20. t. m. so se predstavniki ES in DZ sestali v Miljah in se sporazumeli za sestanek, ki je bil v nedeljo popoldne istotam. Na tem sestanku, so prišli že do skorajšnjega sporazuma. Vendar pa zaradi pretiranih zahtev gospodov DZ, ki so predvsem hoteli izločiti tovarniški odbor iz ladjedelnice Sv. Marka, se je sestanek končal brezuspešno. Naslednjega dne, v ponedeljek, pa so ves dan zaman skušali priti ES do sporazuma. Zvečer, ko je bilo že odločeno, da bo splošna stavka, je g. Geppi, predstavnik DZ govoril v radiu in spačil resnico o miljskem sestanku. Takoj za njim, brezdvomno sporazumno z DZ je urad za delo izdal komunike, v katerem se je izrazil pripravljen sodelovati kot posredovalec med obema taboroma. Vendar pa je ta manever urada za delo prišel namaroma prekasno, šele potem ko je DZ odbila vsako popuščanje ES. Naslednjega dne, v torek, je bila splošna stavka, pri kateri se sodelovali ne samo člani ES, temveč tudi prostovoljno mnogi pristaši DZ. Stavkokaze pa kljub pisanju raznih trobil, kot so «Voce libera», ni nihče napadel. Da ES niso izvajali terorja pri tej stavki, je zadosten dokaz ta, da je na železnicah, kjer ES nimajo veliko pristašev, stavkalo 200 ljudi, katerih gotovo niso prisilili ES. Na torkovem popoldanskem sestanku med predstavniki ES in DZ so se ti zadnji razkrinkali. Na vsak predlog ES so ti ljudje slepomišili. Izgovarjali so se, da nimajo nobenih polnomočij, na podlagi katerih bi se sporazumeli. Zato jih je polkovnik Lane opomnil, kakšni sindikalisti so, če nimajo polnomočij, kdo naj vanje sploh zaupa. Ob 17. zvečer so se predstavniki razšli, skupina članov DZ, pa je šla medtem na policijo in ovadila tovariše, katere je potem policija aretirala.

V sredo popoldne so se hoteli delavci udeležiti sestanka in na trgu Garibaldi. Toda policisti, katerih pa ljudje ne bodo dolgo plačevali, za njihovo pretepanje, so se zagnali v množico in se pri tem naravnost stavniki obeh sindikatov sestali na prefekturi pri polk. Robertsonu. Delegati ES so polkovniku predložili zahtevo, naj se tovariši takoj izpustijo in naj se dogodki o ladjedelnici sv. Marka obravnavajo privatno. Mimogrede je polkovnik omenil, da je on po predhodnem sporazumu s Cosulichem dal nalog zapreti dva tovariša. Za štiri pa je odločil, naj se vrnejo v tovarno. S tem je pojasnjeno sodelovanje med Cosulichem, Robertsonom in med člani DZ, ki so ovadili tovariše. Ko je na sestanku polk. Robertson članom DZ omenil, da bi tovariše izpustili na svobodo, je g. Pinguentini, delegat DZ, izjavil, da v ladjedelnici ne bo miru, dokler ne bodo delavci kaznovani, dokler ne bodo spoznali zakona. Skratka dokazali so svojo zakrknjenost. Ker so delegati ES videli, s kom imajo opravka so predstavnike DZ pustili v nemar in se enostavno obrnili na predstavnike okupacijskih sil in se sporazumeli z njimi. Aretirani tovariši so bili takoj spuščeni na svobodo, člani tovarniškega odbora pa so se zopet vrnili v tovarno. Proti krivcem tako zvanih neredov v tovarni pa se bo vršila sodna razprava v teku 48 ur.

S tem so delavci izvojevali novo zmago. Dokazali so, da se tovarniškega odbora ne sme nihče dotakniti. Stavka pa je dokazala, da so temelji sindikalne enotnosti tudi v nasprotni sindikalni organizaciji v bistvu dobri, zapeljanj pa so le od svojih tako zvanih sindikalnih voditeljev.

Po referatu je tov. Rizzotti še odgovoril na stavljena vprašanja tovarišev glede stavke. Skupščina pa je na koncu izrazila zaupnico mestnemu odboru in odobrila njegovo dosedanje delo.

MLADINA ČITAJ SVOJ LIST «GLAS MLADIH»!

Hvalevredna iniciativa ZPP:

Spomenike padlim partizanom!

Zadnje čase so odseki ZPP po raznih krajih Primorske, ki je pripadel STO-ju, pričeli zelo aktivno delovati. Ena izmed mnogih nalog, ki so si jih zadali, je tudi postavitev spomenikov padlim borcem za svobodo.

Prav je, da se ne samo njihovi soborci, ampak tudi vse ljudstvo spominja nanje in jim postavlja vidne znake spomina in ljubezni. Posebnega pomena bodo za nas, ki bomo ostali v STO-ju. Spominjali nas bodo trdne odločnosti tovarišev, ki so dali vse za svobodo svojega ljudstva. Budili bomo v nas spomine na težke dni suženjstva in na dneve herojskih podvigov naših edinic.

Zato odobravamo in želimo, da bi bila iniciativa odsekov ZPP podprta od vseh demokratov in antifašistov. Naj ne bo kraja, kjer so padali naši heroji, ki bi ne bil zaznamovan z znamenjem. Ko zdaj v jeseni prekriva naše travnike diseči kokorik, naj bodo kot plamenčki tiste velike vere v zmago, s katero so hodili partizani v borbo. Spomeniki, ki jih bo ljudstvo postavilo, naj bodo trdne in neomajne priče, da hočejo ljudstvo nadaljevati borbo za utrditev in razširitev ljudske oblasti v STO-ju, za dosego popolne svobode in bratstva med tremi narodnostimi skupinami, ki živijo na tem ozemlju.

Ogarev

Pričakujejo „pravične" sodbe

Zaključek obrambnih govorov na razpravi proti krivcem iz urada za javna dela

Nič manj zanimiv kot ostali odvetniki, je bil zagovornik Cavalleri, ki je branil obtoženca inženirja Rappa. V svojem govoru je g. Cavalieri rotil sodišče, naj vendar uvidi, da Rapp ni bil zmožen izsiljevati denarja. Ker je Rapp obtožen samo korupcije, za katero pa manjkajo dokazi, in ker je že preseděl več mesecev v zaporu, je odvetnik končal svoj obrambni govor s prepričanjem, da bo sodišče Rappa oprostilo. Čez nekaj trenutkov je začel govoriti odvetnik Poillucci, ki je branil Hübnerjevo. V svojem govoru je odvetnik skušal pretresti sodišče s pripovedovanjem, da je bila obtoženka na zaslišavanju od 10. ure zjutraj do 6. ure zjutraj naslednjega dne. Nato pa je s svojimi računi skušal dokazati neresničnost izjav, ki jih je dala Hübnerjeva na tem zaslišavanju. Medtem ko je tedaj obtoženka izpovedala, da ji je dal trgovec Toroš po 100 lir za vsak kub. m dobavljenega lesa, skupno dva milijona in pol lir. Medtem pa ko je v uradnih aktih zapisano, da je urad kupil samo 4250 kub. m lesa in bi po pravilnem računu treba 25.000 kub. m lesa, da bi prišli do dva in pol milijona lir, ki jih je obtoženka dobila. V nadaljnjem svojem govoru pa je g. Poillucci na vse načine skušal zanikati, da bi Hübnerjeva vršila uradne dolžnosti. Odvetnik je skušal opravičiti krivdo te in ostalih žensk z besedami, da so to bile pač samo ženske, ljubice zavezniških častnikov. To je vzrok, da so zabredle tako daleč. Za ostale 4 milijone, ki jih je požrla Hübnerjeva, pa g. Poillucci ni vedel kaj povedati. Pač pa je zaključil svoj govor, naj sodišče sodi pravično (!) Z govorom g. Poillucija je obramba opravila svoje delo.

Takoj za njim je predsednik sodišča dal besedo tožilcu kapetanu Mooru, ki je še enkrat potrjeval todi.

Konec kriminalnemu postopanju z zaprtimi antifašisti!

Zakteve po izpustitvi tovariša D'Este-ja

Prebivalci z Opčin so naslovili na ZVU protestno resolucijo, ki pravi:

«Prebivalci z Opčin odločno protestiramo proti postopanju ZVU s političnimi antifašističnimi priporniki, ki so prepuščeni na milost in nemilost protiljudskim elementom, ki so pripadali bivšemu fašističnemu aparatu. Tovariši antifašisti so v skupnih celicah z drugimi kriminalci ter se z njimi brezobzirno postopa.

ZVU naj nam da tudi odgovor, s kakšno pravico je premestila 9 antifašističnih kaznjencev iz zaporov Coroneja v goriške zapore. STO ni nobena kolonija, v kateri bi imela ZVU polnomočje do takega postopanja. ZVU tudi vprašamo, zakaj postopa tako samo z antifašisti in zakaj postopa drugače s fašisti. Zato na vse to opozarjamo javnost, ki naj ve, kakšne vrste «demokracija» se izvaja na STO-ju.

Zahtevamo, da ZVU odgovori ljudstvu, zakaj ta protiljudska dejanja.

Zahtevamo, da se izpustijo vsi antifašistični priporniki, katerih edina krivda je v tem, da so se dosledno in pogumno borili proti nacifašizmu.

Odločno zahtevamo izpustitev tov. D'Esteja.»

Slično resolucijo so poslali tudi iz Padriča in od drugod.

Končno pa zahteva vse, kar je poštenega na STO-ju, da se uvede kazenski postopek proti krivcem smrti tov. Boltarja.

Lahek zaslužek se otepa

Sodna razprava proti ponarejevalcem življskih nakaznic

V sredo zjutraj se je začela pred sodiščem razprava proti ponarejevalcem življskih nakaznic. Obtoženi so Attilj Tranquillini, Arturo Gregori, Armand Fragiacomo, Stanislav Gombač, Marija Debelli, Danilo Gallini in Humbert Contento. Prav tako se morajo zagovarjati Bruno Bomi, Josip Cesare, Oskar Bussanol, Mario Potocco, Viktor Batistutta in Vanda Coretti, ker so od ponarejevalcev kupili te nakaznice in si z njimi nabavili racionirano blago. Na popoldanski razpravi, je sodišče izpraševalo obtožence, ki so večinoma načelniki urada za izdajanje življskih nakaznic na tržaški občini. Iz poteka razprave je razvidno, da je glavni obtoženec, ponarejevalec Tranquillini, načelnik urada. Soobtoženec Contento pa je nakaznice razpečaval. Policija, ki je preiskovala zadevo, je prišla na sled nekemu Batistutti, lastniku bara, v katerega sta zahajala Tranquillini in trgovec Bonatti. Zadnjemu je Contento, občinski raznašalec prodal ponarejeno življsko nalaznico za 1000 lir. Contento je potem na policiji priznal, da mu je nakaznice dajal Tranquillini in Gregori. Pri policijski preiskavi na uradu za izdajanje nakaznic so našli še ostalo količino ponarejenih nakaznic, nakar so aretirali odgovorne načelnike uradov.

Obtoženec Attilij Tranquillini je pojasnil, kako je od 1939. leta do danes izdajal občinski urad življske nakaznice. Obtoženec je celo povedal, da so Contenta z urada že odpustili 9. junija 1946. zaradi nekih nerednosti pri izdajanju nakaznic, in je zaradi tega tirel že opraviti s sodnijo. Vendar pa so ga zopet vzeli v službo 5. maja t. l. Takoj za njim je bil zaslišan obtoženec Contento, ki je povedal, da ga je že lanskega leta g. Tranquillini vprašal, če bi prodajal življske nakaznice. G. Contento je bil pripravljen takoj to storiti in načelnik Tranquillini mu je izročal življske nakaznice v nadaljnjo razprodajo. Nakaznice je Contento prodajal po 700 lir vsako, od katerih si je pridržal 300 lir za vsako. Contento je še povedal, da mu je Gregori dajal nakaznice, za katere je veljal isti trgovski sporazum kot z g. Tranquillinijem.

Po zaslišanju tega obtoženca je sodišče razpravilo odgodilo na danes zjutraj ob 9. uri.

Premog za civilno prebivalstvo Trsta

Trst, 25. (AIS) — Zbornica za trgovino, industrijo in poljedelstvo javlja:

Verjetno bo mogoče izvršiti racionirano delitev premoga za civilno prebivalstvo občine Trst.

Interesenti se morajo vpisati do 5. oktobra pri trgovcih s premogom. Pri prednjambi bodo trgovci odrezali od življske nakaznice julij-oktober 1947 listek št. XIII in pritisnili na odrezek in izkaznico pečat svoje tvrdke.

Potrošniki, ki morajo skrbeti za ogrevanje uradov, pisarn, trgovin itd., morajo predložiti pismeno prošnjo zbornici za trgovino, industrijo in poljedelstvo po svojih stanovskih organizacijah do 30. t. m. V prošnji naj opišejo prostor in domnevno potrebno premoga za zimsko dobo. Zbornica jim bo izdala nakaznico za dvig premoga pri dobavljalcu.

Cena premoga bo približno 2580 lir za stot franko skladišče dobavljalca.

Za javne urade, ustanove, zdravnike in lekarne bo izdano posebno obvestilo.

Razprava proti tatovom sladkorja

Razprava proti tatovom Unrinega sladkorja, ki jo je v sredo zjutraj sodišče odgodilo, se je včeraj popoldne nadaljevala. Govoril je odvetnik Morgera, zagovornik glavnega obtoženca železničarja Rizzija. Zagovornik je poudaril, da se obtožnica proti Rizziju naslanja zgolj na okoliščine. Tožilec baje ni dokazal ne ure ne dneva, ko se je izvršila tatvina in s tem ni dokazal, da bi bil Rizzi vlakovodja tistega vlaka, s katerega so pokradli sladkor. Predvsem se je zagovornik skliceval na pričevanje g. Kacjančiča, ki je izjavil, da so z vlaka, ki je prišel na Dunaj, pokradli še večjo količino sladkorja, kot je v obtožnici navedeno. Prav tako je zagovornik trdil, da nihče od obtožencev, ki so bili že na prvi razpravi obsojeni, ni mogel spoznati Rizzija kot vlakovodjo, kateremu so ono noč, ko se je izvršila tatvina izplačali 200.000 lir kot nagrado. Svoj zagovor je odvetnik zaključil, naj sodišče oprosti Rizzija zaradi pomanjkanja dokazov. Po tem govoru je sodišče odgodilo razpravo na danes zjutraj ob 9.30.

„Zapomnite si, da je rižarna še dovolj velika!"

Po zaslugi ZVU so v civilni policiji ljudje, ki groze z rižarno

V dnevih splošne stavke, ki je zavzemala v Miljah tolikšen uspeh, da so bile zaprte poleg vseh tovarn tudi vse trgovine, razen onih z življskimi potrebščinami, ki so bile odprte do 10. ure dopoldne, je miljsko delavstvo še enkrat dokazalo, da hoče enkrat za vselej končati s fašisti in njihovimi provokacijami.

Seveda je bila ta odločnost trn v peti raznim Geppi-jem in ZVU, ki je hotela s svojim izvršnim organom civilno policijo razbiti borbeno moč delavstva in prisiliti Miljčane k predaji. «Najboljša policija na svetu» je v torek zvečer nasproti pomola na bližnjih gričih ob cesti postavila strojnice, s katerimi je hotela prestrašiti prebivalstvo. Seveda pa s tem ni dosegla drugega, kot še večji odpor.

Drugo jutro je policija aretirala z metodami Favazzi-Collotti tri delavce iz tovarne Sv. Marka, misleč, da bo s tem omajala borbenost miljskega prebivalstva. Nekega drugega tovariša, ki ga je nato izpustila, je aretirala na trgu, ker je rekel, da se stavka še nadaljuje. Ko tudi aretacije niso pomagale, so hoteli policisti na vsak način, da bi odplul vsaj parnik. Odšli so na domove mornarjev, kar niti Nemci niso nikdar storili, ter jih prisilili, da so šli na parnik. Tam so policisti dali znak s sireno za odhod parnika, ker pa je potrebno za odhod še kaj drugega, parnik ni odplul.

Neki policist, ki je imel številko skrito pod dežnim plaščem pa je rekel v slovenščini neki mlekarici sledeče besede: «V Miljah se preveč šalijo. Napravili bomo, kakor smo napravili v Gorici in zapomnite si, da je rižarna še dovolj velika.» Prav ista tovarišica je pa zgubila v rižarni dva svoja družinska člana.

Vedeli smo, iz kakšnih ljudi je sestavljena civilna policija, nikdar pa si nismo mislili, da so v njenem korpusu taki izvrski človeštva, ki bi danes dve leti po končani vojni, grozili z nacističnimi sistemi, sežiganja, nad katerimi se je zgražal ves civilizirani svet.

Kmečki fantje in dekleta

Primorska kmečka mladina se je od nekdaj s posebno vnemo izobraževala po raznih kmetijskih tečajih in šolah in malo je bilo pred fašizmom kmečkih sinov, ki ne bi bili obiskovali vsaj tistih kmetijskih tečajev, ki jih je prirejalo naše učiteljstvo ali pa Kmetijska družba. Mnogi in mnogi pa so absolvirali znano kmetijsko šolo na Grmu pri Novem mestu. Priznati je treba, da je današnja stopnja razvoja našega sadjarstva zlasti v Brkinih, Goriški in Tolminskem ter vinogradništva na Vipavskem in Krasu, rezultat prav te tako pridobljene kmetijske strokovne izobrazbe. Toda to so bili šele prvi koraki, ki nam jih je takratna pokojna država, komaj privoščila v svoji mačehovski skoposti.

Italijanski fašistični okupator pa nas je tudi tega oropal, tako da lahko rečemo, da smo v tem pogledu zaostali vsaj za dobrih trideset let. Zato ni čudno, da se primorska kmečka mladina sedaj, ko smo prvič v zgodovini sami svoj gospodar, zanima predvsem za svojo izobrazbo.

Ludska oblast je poskrbela tudi za to.

KMEČKI FANTJE se lahko vpišejo na VINARSKO — SADJARSKO ŠOLO, KAPELA — SLATINA RADENCI ali pa istovrstno šolo PODLEHNIK. Na obeh šolah se začne pouk 1. novembra. Tisti pa, ki se hočejo posvetiti živinoreji, pa se lahko vpišejo v ŽIVINOREJSKO ŠOLO V KOČEVJU. POUK NA VSEH TREH ŠOLAH TRAJA ENO LETO IN VSE STROŠKE NOSI DRŽAVA.

DEKLETA pa naj pohite z vpisom v KMETIJSKO-GOSPODINJSKE ŠOLE: MALA LOKA PRI TREBNJEM NA DOLENJSKEM, ŽOVNEK IN MARENBERG NA ŠTAJERSKEM. Te šole trenutno še niso popolnoma zasedene. Vse tri šole trajajo po eno leto. Pouk je brezplačen. Vzgoja je vsmerjena predvsem za dvig kvalificiranih delovnih moči, KI PO KONČANI ŠOLI LAHKO TAKOJ NASTOPIJO SLUŽBO V USTANOVAH DRŽAVNEGA SEKTORJA.

Vsi tisti fantje in dekleta, ki bi se hoteli vpisati, naj to sporočijo naravnost na omenjene šole, ki jim bodo takoj sporočile vse potrebno ali pa na MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO V LJUBLJANI, ODDELEK ZA STROKOVNE ŠOLE.

Tatovi v trgovini

Neznani tatovi so prejšnjo noč vdrli v galanterijsko trgovino v ul. Settefontane 19, od koder so odnesli za preko pol milijona lir raznega blaga. Policija vodi preiskavo.

Pojemanje preseljevanja

Porast novih zakonskih parov

Mestni statistični urad javlja v svojem mesečnem poročilu, da je bilo v avgustu rojenih v Trstu 274 otrok in je umrlo 266 ljudi. Tako je znašal naravni prirastek v tem mesecu 48 ljudi, dočim je prirastek po preseljevanju znašal 487 ljudi. V tem mesecu so se namreč priselili v Trst 704 ljudje, medtem ko jih je odšlo iz njega 217. V primeru s prejšnjim mesecem, ko je znašal umetni prirastek, kar 1072 ljudi, je to dobro znamenje in morda bo dotok esulov, ker drugi ljudje v današnjem gospodarskem zastoju sploh ne prihajajo v Trst, kmalu popolnoma prenehal. To bi bila želja velike večine Tržačanov, zlasti pa onih, ki jim ti elementi odjedajo vsakdanji kruh. Vsekakor je uradno število prebivalstva prekoračilo 270 tisoč ljudi, v katere seveda niso vračunali vse one številne prišlece, ki iz tega ali onega vzroka niso vpisani v statistične tabele.

Rekordno je bilo v tem mesecu število porok in sicer 223, od katerih jih je bilo 13 civilnih. To je v zadnjih osmih letih najvišje število za mesec avgust. Glede starosti so tudi tokrat ženini po večini starejši od nevest, največkrat le po nekaj let, a v posameznih primerih tudi več. Tako so 3 ženini po 16 let in 8 več kot 16 let starejši od svojih boljših polovic. Nevest, ki so bile starejše od ženinov, je bilo 49.

Kakor prejšnji mesec je tud. avgusta rojenih več dečkov (150), kakor deklic (117). V celoti se je rodilo 244 zakonskih in 30 nezakonskih otrok.

Izmed 226 umrlih jih je preminulo 61 doma, 157 po bolnicah in zavetiščih, 2 v ubožnici in 6 pri raznih nesrečah na morju, cestah itd. Z ozirom na starost je umrlo 78 ljudi v dobi od 45 do 64 let in 76 ljudi, ki so imeli nad 65 let. Največ (89) jih je podleglo boleznim na splošnih, prebavnih in notranjih organih. Jetika, rak in podobne bolezni so pobrale 66 ljudi. Samomor so napravile 3 osebe in 11 jih je umrlo pri raznih nesrečah.

KOLEDAR

Petek 26. septembra
Justina, Stojslava
Sonce vzhaja ob 6.57, zahaja ob 18.52. Dolžina dneva 11.55.
Jutri 27. septembra
Kozma, Tešin

Spominski dnevi

1944 so enote XVIII. divizije napadle Stampetov most pri Verdu in ga še v tretjič uničile.

Vzgojitelji ne smejo zahtevati, da naj ceni mladina samo to, kar cenijo starejši. Starost namreč spada v preteklost, dočim je življenje mladine v bodočnosti.

Preskrba

Olje in testenine za delavce. Delavska zbornica poziva delodajalce, da predložijo Sepralu do 4. oktobra seznam svojih nameščencev za izredno razdeljevanje olja in testenin. Prijave sprejemajo na Korzu Roosevelt 5-I.

Razdeljevanje tobaka bo v Gorici v petek 26. t. m. za drugo polovico septembra. Na odrezek št. 35 in 36 tobačne nakaznice bo dobil vsakdo po 100 gr. tobačnih izdelkov, vstevši tobak, cigare in cigarete. Trafike naj si nabavijo sol 29. in 30. t. m.

Prodaja tkanin. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo javlja, da bodo kuponi za tkanine zapadli 30. t. m. Interesenti naj dvignejo blago do tega roka. Preostalo blago bodo popisali in ga pozneje razdelili drugim kategorijam delavcem.

Milo za gostilničarje i. t. d. Trgovsko združenje v Gorici poziva lastnike kavarn, slaščičarn, gostiln, mesnic in podobnih lokalov, da dvignejo tekom tega meseca kupon za milo.

Naročilnice za mleko naj izročе mlekarne še danes občinskemu prehranjevalnemu uradu.

Odrezke za mast naj dvignejo trgovci iz mesta danes na občinskem prehranjevalnem uradu. — Vodje prehrane v podeželskih občinah naj dvignejo odrezke pri Sepralu.

Delitev petroleja za trgovine. — Zveza veletrgovcev vabi svoje člane, da naj ji javijo, koliko petroleja bodo rabili prihodnjo zimo za čiščenje strojev in razsvetljavo. Prijave se sprejemajo do 30. t. m.

Po 1 kg belih testenin delijo od danes za vse potrošnike v mestu in podeželju na odrezek X za testenine. Potrošniki dobe po 30% dolgih in po 70% kratkih testenin. Delitev konča 15. oktobra. Cena 52 lir kg.

Razdeljevanje tkanin in konfekcij med ljudstvo v Koprščini

Javljamo, da so te dni dobili sledeči trgovci kontingent tkanin in konfekcij, ki je namenjeno potrošnji:

Za konfekcijsko blago: Bullo Lina, Parovel Elvio, Perhavc Ercole, Sambo Marija, Pasquali vd. Ana, Lonza Filomena, Furlani Vittorio.

Za tkanine: Vouch Matej, Corva Emilio, Pizzarello Vittorio, Babič Franc, Furlani Lorenzo, Favento Antonio, Tavolato Carmela, Riccobon Mario.

Pri razdeljevanju gornjega blaga, ki se bo začelo 24. t. m. je treba upoštevati sledeča navodila:

1. Vsaka družina more dvigniti blago le na eno izkaznico; oseba, ki bo ta posel izvršila se mora izkazati z osebno izkaznico.
2. Od vsake izkaznice se sme odrezati le 45 točk.
3. Preostanek perila ali platna za prevleko žimnic je treba vrniti trgovinskemu odseku za prehrano, ki ga bo stavil naprodaj potom posebnih kuponov.

Dne 24. t. m. bodo avtorizirane za prodajo blaga sledeče trgovine: Vouch Matej, Babič Franc, Pizzarello Vittorio, Pasqualis Antonio, Corva Emilio. Ostale trgovine bodo odprte v prihodnjih dneh.

Opozarjamo, da je treba upoštevati gornja navodila, ker bomo le tako dosegli, da bo blago pravilno razdeljeno med potrošnike.

Nove poštne znamke

Od 1. oktobra bodo v prodaj na STO-ju znamke z žigom A.M.G. — F.T.T., ki stopijo v veljavo namesto dosedanjih. Stare znamke bodo zamenjevali poštni uradi za nove do 15. oktobra t. l.

Natečaj za zborovske skladbe

Slovensko hrvatska prosvetna zveza v Trstu razpisuje natečaj za zborovske pesmi za proslavo I. maja. Skladbe morajo biti po besedilu primerne, zložene za mešani zbor, v tehničnem pogledu primerne za veliko maso, kolikor mogoče lahke in strogo štiriglasne. Predvidene so tri nagrade (25.000, 15.000, 10.000 lir) toda SHPZ si pridržuje pravico tudi drugačne razdelitve. Kompozicije morajo biti predložene Slovensko hrvatski prosvetni zvezi v Trstu, Largo Panfili 1-III najkasneje do 31. oktobra 1947.

Izlet na jezero Cavazzo

priredi športni krožek pri Sv. Ivanu v nedeljo 28. t. m. Vpis na sedežu vsak večer od 20. do 22. ure.

Izlet PD - Trst

Planinsko društvo v Trstu priredi v nedeljo 28. t. m. izlet po STO-ju do Novega grada skozi Koper, Izolo, Piran, Umag. Povratek skozi Buje in Koper, kjer se udeležimo festivala. Odhod iz ul. F. Severo ob 7.30. Vpis v trg. Vision, ul. Roma 15 in čevlj. Pirc ul. Settefontane 3.

Za izlet na Bled (morebitni odhod v soboto 27. t. m. ob 7. uri), naj se vpisani izletniki oglase danes popoldne radi informacij v trg. Vision in čevljarni Pirc.

Občni zbor pogrebnega društva v Barkovljah

Jutri, 27. t. m. ob 19.30 bo v dvorani Prosvetneba društva na Proseški cesti 293 izredni občni zbor pogrebnega društva v Barkovljah. Na dnevnem redu je imenovanje predsednika zborovanja, sprememba pravilnika, slučajnosti.

Člane vabimo k polnoštevilni udeležbi. Ako ob določeni uri ne bo prisotnih nad polovico članov, se bo vršilo zborovanje uro pozneje ob vsaki udeležbi.

Proslava ustanovitve „Vojkove brigade" v Cerknem

Za prihodnji peti oktober se pripravlja v Cerknem velika proslava četrte obletnice ustanovitve «Vojkove brigade». Vsi borci so vabljeni, da se udeležijo tega spominskega dneva in oživijo spomine na tiste dneve, ko so v mrazu in pomanjkanju pomagali pri osvoboditvi primorskega ljudstva.

Sestanek pekov

bo jutri 27. t. m. ob 17. uri v dvorani trgovske zbornice, ul. Borsa št. 2.

Dobrodelno prireditev

v korist mladine priredi odbor za mladino (Comitato pro infanzia) v nedeljo 28. t. m. ob 17. uri v ul. Conti 11. Otroci bodo izvajali deklamacije, petje, balet itd. Sledi ples. Za jedačo in pijačo je preskrbljeno.

Šola Glasbene matice v Trstu

Vpisovanje vseh gojencev, lanskih in novih, bo v petek in soboto 26. in 27. t. m. v Vic. Ospedale Mil. 2, od 9.-12. in od 16.-18. Podrobna pojasnila ob vpisu.

Sestanek Roditeljskega sveta

Roditeljski zbor na Kolonkovcu bo v ponedeljek 29. t. m. ob 20. uri v gostilni «Ex Soci». Starše vabimo k udeležbi.

Pripravljalni odbor Roditeljskega sveta za šolo Donadoni vabi vse starše na občni zbor, ki bo v soboto 27. t. m. ob 15.30 v krožku «Redivo» v ul. Girardi št. 1/a.

Rojstva, smrti in poroke

Dne 25. t. m. se je rodilo 10 otrok, umrlo je 11 ljudi, porok pa je bilo 9.

CERKVENE POROKE: ribič Ernest Brajkov in zasebnica Marija Godina, prodajalec rib Fausto Doria in zasebnica Liliana Fabro, uradnik Ulderik Bottari in uradnica Amalija Bauzon, uradnik Fabiano Mosca in uradnica Licia Battisti, zidar Karlo Cucek in dnevničarka Angelina Sijlani, uradnik Peter Piemontesi in prodajalka Roma Spongia, trgovec Robert Scheel in uradnica Neva Barbieri, uradnik Alojzij Terčon in šivilja Bernarda Družina, skladiščnik Josip Sedmak in zasebnica Vovk Josipina.

Umrli so: 87-letna Elena Cuc vd. Ferfilla, 59-letna Ivana Fabjan vd. Štefančič, 78-letni Peter Vidali, 65-letna Alojzija Stoper por. Prinč, 82-letna Carolina Franceschetti por. Vida, 55-letna Antonija Martini, 89-letna Tereza Pahor por. Zollia, 19-letni Ivan Boltar, 20-letna Liliana Bratti, 73-letni Osvald Job, 78-letni dr. Josip Manzutto.

Opozorilo pomorščakom

Pomorščaki zamudniki vpisani na pomorskem oddelku v Trstu, ki bo do pripadali STO-ju in se še niso odzvali prejšnjemu vabilu, naj se javijo na tem uradu od 10. do 12. ure s pomorsko knjižico in osebno izkaznico v sledečem redu:

29. septembra od št. 3601 do 4200; 30. septembra od št. 4201 do 4800; 1. oktobra od št. 4801 do 5400; 2. oktobra od št. 5401 do 6000; 3. oktobra od št. 6001 do 6600; 4. oktobra od št. 6601 do 7200.

Darovi

Za pomoč stavkajočim delavcem v Trstu so darovali: «Primorski dnevnik» 10.000 lir, «Ljudski tednik» 5000 lir in «Glas mladih» 5000 lir.

Vremensko poročilo

z dne 25. t. m. Zračni tlak 761,2; toplota 22.0, 26.0, 16.5; nebo oblačno, morje nemirno, morska voda 20.5.

Radijski sporedi

v petek 26. septembra

TRST II

11.30. Dopoldanski koncert. 12.00. Novi svet. 12.10. Reproducirana glasba. 12.45. Napoved časa in poročila. 13.00. Češkoslovaške pesmi. 13.15. Operne arie. 13.45. Ritmična glasba. 14.15. Zgodovina 19. stoletja. 14.28. Čitanje sporeda. 14.30 Zaključek. 17.30 Glasbena fantazija. 18.00. Glasba za klavir. 18.30. Slovenska epika. 18.45. Vesele melodije. 19.00. Radijska povest. 19.15. Pesmi raznih narodov. 19.45. Napoved časa in poročila. 20.00. Zbor S. Ivana. 20.30. Dekliška oddaja. 21.00. Priljubljene slovenske melodije. 21.30. Lahka glasba. 21.45. Predavanje. 22.00. Simfonični orkester radia Ljubljana. 23.00. Plesna glasba. 23.15. Napoved časa in poročila. 23.30. Čitanje sporeda. 23.35. Polnočna glasba. 24.00. Zaključek.

KINOPREDSTAVE

FENICE. 16.30: «Mister Smith potuje v Washington», J. Arthur in J. Stewart.
FILODRAMMATICO. 15.30: «Balalajka», Nelson Eddy in Nona Massey.
ALABARDA. 16.00: «Osvojitev Zapada», Gary Cooper.
MASSIMO. 16.00: «Arzenik in stare čipke», Gary Grant.
KINO OB MORJU. 15.30: «Jakob Sverdlov», sovjetsko filmsko vedelo.
ITALIA. 16.00: «Bagdadski lopov», J. Duprez in C. Veidt.

Odg. urednik DUSAN HREŠCAK
Tisk Stabilimento Tip. Trieste

MALI OGLASI

V TOREK 23. t. m. sem na poti Ajdovščina - Dutovlje - Divača izgubil kamionske gume 17x50. Najditelj je naprošen, da se javi v garaži Caharija, Rojan, tel. 71-09.

Velika likvidacija modelov po ZNIŽANIH cenah
KRZNARSTVO
ZILIOTTO
TRST, UL. TRENTO 11 TELEFON 20374

FIZKULTURA

Partizan-Ponziana Lj. v nedeljo ob 16. uri na stadionu

*Nedeljski nasprotnik Ponziane Lj